

Hayatınız boyunca sayısını bilmediğiniz kadar çok kitap okuyunca büyük zevk alarak okuyacağınız kitap sayısı da azalıyor. Şimdi bunlardan bir tanesini (Almanca) okuyorum: Platon. Thomas Alexander Szlezak'ın kitabının bu dilde yazılmış olması önemli çünkü anlatılanı doğrudan okuyorsunuz. Her çeviri şu veya bu oranda yorum içerir, en aslına uygun çevirilerde bile durum böyledir. Yeni yayınlanmış 770 sayfalık kitabı kitapçada görüp içine bakmıştım. İçindekiler bölümünde görülen konunun işleniş tarzı çok iyiydi. Kitap 39 Avroydu, bu kalınlıkta ciltli bir kitap için pahalı sayılmazdı ama bu kadar para vermek de istemiyordum. Üniversite kütüphanesine daha gelmemiştir diye düşünürken baktım gelmiş, hemen ödünç aldım. İlk 50 sayfayı okuduğunuzda bile yazarın konuya ne kadar hakim olduğunu anlayabiliyorsunuz.

Almanya'da üniversitelerin felsefe bölümlerindeki öğretim üyeleri "genel profesör" değildirler. Alanları vardır. Mesela ilkçağ felsefesinde öğretim üyesi olmak için daha doktora yaparken bile eski Yunancanın öğrenilmiş olması gereklidir. O çağın filozoflarının –Platon, Aristo ve diğerleri- yapıtlarını orijinalinden okuyabilmek için gereklidir bu dil bilgisi. Çeviri olmaz. Orijinalinden okuyup, oradan yorum yapacaksınız.

Ortaçağ felsefesinde öğretim üyesi olanlar da Latince bilmek zorundadır.

Buradan hareketle bizde üniversitelerdeki felsefe bölümlerinin geriliğini anlayabilmek mümkündür. Diyelim Aristo'yu İngilizce çevirisinden okur, ki normalde bu bilgi temelinde yapılan yorum geçerli değildir.

Yazar Platon'u orijinalinden okumasının yanı sıra, antik çağda ve sonraki yıllarda, neredeyse günümüze kadar Platon ile ilgili yazılmış hemen her şeyi de okumuş. Verdiği referanslardan bunu anlıyorsunuz.

Bu geniş bilgiyi düzenleyebilmiş, bilginin iç bağlantılarını bulmuş ve anlatmış.

Okuduğum en iyi kitaplardan birisi

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Cumartesi, 25 Eylül 2021 22:43 -

Dönemin Atina'sındaki hayatı anlatırken bu bağlamda Platon'un görüşlerinin zaman içinde şekillenmesini de anlatıyor. Bu arada başka filozoflar da gelip geçiyor. Mesela Platon'un hayatında önemli yeri olan Sokrates ile ilişkisi...

Kitapta Atina demokrasisinin vahşi özelliklerini de görebiliyorsunuz.

Atina kent devleti ilkçağdaki gelişmiş köle demokrasisidir. Kent yurttaşları agora adı verilen pazar yerinde toplanır, yüksek sesle tartışarak kararlarını ortak olarak alırlar. O dönem güzel konuşmak özellikle önemlidir. Bunu Aristoteles'in Retorik üzerine yazmasından da anlayabilmek mümkündür.

Kent yurttaşları köle olmayan bütün erkeklerdir. Kadınlar yurttaş sayılmamaktadır.

Atina'nın çevreye, mesela Sicilya'ya yayılması, işgal etmesi, Atina emperyalizmi ortak karar sonucu hayata geçer. Keza sömürgecilikte yaşanan büyük katliamlar, işgal edilen bazı bölgelerde bütün erkeklerin öldürülmesi, kadın ve çocukların da köle olarak satılması kent yurttaşları tarafından onaylanır.

Taban demokrasisinin bambaşka bir yüzü de olabileceğini burada görebiliriz.

Buradaki karar alma mekanizması gelecekte komün ya da Sovyet adını alacak örgütlenmedeki mekanizmayla aynıdır. Dönemlerin ahlak anlayışları değişiktir tabii...

Sokrates'in yargılanması halk jürisiyle yapılır. Yurttaşlar arasından 501 kişi seçilir ve bunlar Sokrates'i dinsizliği nedeniyle idama mahkum ederler. O dönem temyiz yoktur.

Müthiş bir kitap...

Okuduğum en iyi kitaplardan birisi

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Cumartesi, 25 Eylül 2021 22:43 -

Atina'daki her olayın Platon üzerindeki etkisini, görüşlerinin şekillenmesindeki rolünü anlatıyor.

Bir ay zamanım var çünkü kitabı ilk ben aldım ama arkamdan mutlaka sıraya girenler olmuştur, anlayacağınız uzatma yapamam.

Bitiririm sanırım...

Yugoslavya Deneyi kitabını bitirdim. Bu kitabı okuduğunuzda, daha önce de Habsburg İmparatorluğu ile ilgili olarak bilginiz varsa, "halkların kardeşliği" belirlemesinin boş olduğunu anlayabilirsiniz.

Halklar kardeş değildir, kardeş yapırlar ve bu kardeşliğin sürekli güncellenmesi gerekir.

Yugoslavya'da her şey var: kendi dilinde eğitim, dini inanca karışılmaması, ayrılma hakkı, herkesin eşitliği; ne ararsan var ama bu halkların birbirini boğazlamasını engelleyemiyor. Herkes büyük Sırbistan, büyük Hırvatistan, büyük Makedonya vb. istemeye başlayınca dostluk da bitiyor.

Ayrı ve önemli bir konudur...